

Buiten

Ledenblad van Landelijke Gilden

juni 2025 | jaargang 53 | nummer 3

Landelijke
Gilden

Verbinden in de dorpszaal • De smaak van Italië •
Pekelkreeftje veroverd de wereld • Moeiteloos tomaten kweken

Relevant op het platteland

Verbinden in de dorpszaal

Herinner je je nog de dorpsfeesten van vroeger? De verbondenheid die je voelde als je samen de feesttent optrok? Die warme momenten van samenhang vormden de fundamenteën van onze dorpsgemeenschappen. En wat blijkt? Ze zijn waardevoller dan ooit. “Hier wordt ons dorp weer een dorp.” T en F Inne Beertens

Terwijl we elkaar steeds vaker alleen nog digitaal ontmoeten, zijn er plekken die ons opnieuw samenbrengen. Plekken die generaties verbinden, waar we verhalen delen en buien tot vrienden maken. Die plekken? Dat zijn onze dorpszalen. Veel meer dan vier muren en een dak. De dorpszaal is het sociale hart van een gemeenschap, waar dorpsgenoten samenkomen voor feesten en vergaderingen, waar verenigingen een onderdak vinden en waar mensen elkaar echt ontmoeten. Bij Landelijke Gilden beseffen we maar al te goed welke cruciale rol dorpszalen spelen in onze landelijke gemeenten. Daarom lopen er allerhande projecten die dorpszalen ondersteunen om hun werking te versterken en ze toekomstbestendig te maken.

Het kloppende hart van het dorp

Een van onze meest veelbelovende projecten is de transformatie van traditionele dorpszalen naar echte dorpshuizen. Een dorpshuis is een dorpszaal die haar deuren vaker openstelt, meer functies vervult en een breder publiek aanspreekt. Ze wordt een plek die echt leeft. Met het project ‘Van dorpszaal naar dorpshuis’ begeleidt Landelijke Gilden vijf pilootprojecten in deze transformatie. We brengen beheerders samen in een lerend netwerk, organiseren participatiemomenten en delen expertise. Het doel? Dorpszalen laten uitgroeien tot bruisende trefpunten waar het hele dorp achter staat.

Het verhaal van OC Mardijk

Een inspirerend voorbeeld van zo’n transformatie vinden we in Molenbeek-Wersbeek, waar OC Mardijk een ware metamorfose onderging. We gingen langs voor een gesprek met Johnny Volders (48), ondervoorzitter van OC Mardijk en een van de drijvende krachten achter de verandering. “Wat enkele krabbels op een blaadje kunnen veranderen in een dorp!”

Van slaperige zaal naar place to be

Johnny woont al 17 jaar in de prachtige landelijke gemeente Bekkevoort. Hij is zo’n tien jaar lid van Landelijke Gilde Molenbeek-Wersbeek. Het verhaal van OC Mardijk begint voor hem met een alarmerend bezoek: “Mijn buurman kwam aankloppen om iets belangrijks te melden: het toenmalige bestuur van OC Mardijk zou er mee

stoppen en de zaal dreigde te verdwijnen – zoals een maand voordien in Molenbeek al gebeurd was.” De situatie was ernstig: “Dringend genoeg om met enkele burens de koppen bij elkaar te steken en een doorstart te maken. En dat is gelukt.”

Een dialoog veranderde alles

Het kantelpunt voor OC Mardijk kwam tijdens een veerkrachtdialoog. Johnny herinnert het zich levendig: “Enkele nieuwe, geïnteresseerde mensen smeedden ongeforceerd een plan dat de opstart van het dorps huis betekende. En deze drie vrijwilligers, drie jonggepensioneerden, houden het dorps huis nu al een jaar lang met succes elke week open. Voordien kenden ze elkaar niet, ondertussen zijn het de beste vrienden. Leuk om te

zien.” Met verwondering in zijn stem voegt hij eraan toe: “Wat enkele krabbel op een blaadje tijdens een brainstormavond toch kunnen veranderen in een dorp.” Johnny benadrukt dat financiële steun een belangrijke rol speelde: “Het indienen van een KBS-dossier en een microproject bij Leader Hageland+ (ondersteund door de Europese Unie) gaf het hele project een boost.”

Licht in de zaal voor jong en oud

Gevraagd naar wat er veranderd is sinds OC Mardijk een dorps huis werd, antwoordt Johnny: “Met het dorps huis houden we nog meer het licht aan in de zaal. We betrekken hierdoor wekelijks meer mensen

en vrijwilligers bij het gebeuren ... Ik zie meer enthousiastelingen opduiken, ik zie lachende gezichten, mensen met nieuwe ideeën ...” De impact op het dorp is concreet meetbaar, want elke week komen hier 15 à 20 mensen samen. “Lokale verenigingen kennen ons ook beter, waardoor het aangenamer is om afspraken te maken en samen te werken.” Op de vraag wat het dorps huis betekent voor verschillende leeftijdsgroepen, licht Johnny toe: “Vooral oudere mensen bleken nood te

Drie gouden tips van Johnny

Zo transformeer je je dorpszaal

1

“Gebruik alle communicatiekanalen en kijk wat werkt. Voor elk publiek is er wel een ander kanaal geschikt.”

2

“Doe een oproep en organiseer een brainstormavond met mensen die ideeën hebben en iets willen doen in het dorp. Het enthousiasme dat ontstaat wanneer je mensen samenbrengt, werkt aanstekelijk.”

3

“Betrek zoveel mogelijk verenigingen, samenwerken verdubbelt de krachten. Mensen sluiten graag aan bij een groepje met dezelfde ideeën als zichzelf.”

hebben aan een ontmoetingsplaats. Jonge gezinnen zijn dikwijls te gehaast om even binnen te springen, maar we zien ze wel opduiken tijdens activiteiten in het weekend.”

Erkenning: de GoeBezig-prijs

OC Mardijk won dan ook de GoeBezig-prijs, een onderscheiding die jaarlijks wordt uitgereikt aan initiatieven met een positieve impact op de lokale gemeenschap. “We zijn natuurlijk allemaal trots. Die prijs heeft ons vertrouwen een boost gegeven, we zijn officieel goe bezig. Op het inzetten van vrijwilligers heeft Johnny een heldere visie: “Probeer heel laagdrempelig mensen te betrekken. Vraag een helpende hand op een activiteit of geef een kleine, welomlijnde taak wanneer je iets organiseert. Als mensen

je beter kennen, zal het wel groeien. Goed doen en zorgen voor elkaar werkt aanstekelijk.” Als Johnny alles opnieuw zou doen, zou hij maar één ding veranderen: “Niet twijfelen en er nog eerder aan beginnen.”

Persoonlijke voldoening als motor

In het dagelijks leven werkt Johnny als preventieadviseur bij Familiehulp, na 25 jaar in de sociale economie. Mensen samenbrengen is zijn drijfveer. “Samen iets organiseren, samenwerken, samen eten en drinken, samen lachen, elkaar begrijpen, iets durven vragen aan de andere en je laten helpen.” Met als kers op de taart het openingsmoment van het dorps huis en de opening van Terras Mardijk: “Toen was het hier *full house*.

Maar ook de goedkeuring van de subsidiedossiers, de mensen die je wekelijks ziet genieten ... Dit is een warme thuis aan het worden in plaats van een koude, lege zaal.” En de toekomst ziet er rooskleurig uit. “Samen met een lokale kunstenaar willen we de saaie grijze voorgevel laten uitstralen wat we hier allemaal doen. Je hoort er zeker nog over.” Dat de dorpszalen behouden moeten worden, staat voor Johnny buiten kijf. “De verenigingen hebben zo’n zaal nodig om hun activiteiten te organiseren. Zonder zaal geen optredens, geen eetdagen, geen feestjes, geen dorps huis, geen ruimte voor nieuwe initiatieven, geen ontmoetingsplaats voor jong en oud ... Een dorpszaal is het kloppend hart in je dorp.”

Drie vrijwilligers houden het dorps huis elke week open.

Ook jouw dorpszaal laten bruisen?

Landelijke Gilden ondersteunt dorpszalen via allerhande projecten, waaronder ‘Van Dorpszaal naar Dorps huis’, ‘Van Dorpszaal naar Huiskamer’, ‘Dorpszalen hebben ondernemingsplannen’ en ‘Samen sterk in dorpszalenbeheer: intervisie en samenaankoop’.

[Meer info op landelijkegilden.be/themas/dorpszalen](https://landelijkegilden.be/themas/dorpszalen)

Vlaanderen
is open ruimte

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

Dit project werd mede mogelijk gemaakt door cofinanciering uit Platteland Plus, bestaande uit middelen van Vlaanderen en provincie Vlaams-Brabant.